Gemeente Amsterdam

Voordracht voor de College vergadering van 30 september 2025

Portefeuille: Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit

Agendapunt: B11

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Kennisnemen van de voortgangsrapportage Aanpak Wegtunnels Amsterdam eerste halfjaar 2025 en instemmen met de raadsinformatiebrief hierover

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van de voortgangsrapportage Aanpak Wegtunnels Amsterdam eerste halfjaar 2025 en vaststelling van de nieuwe planningsmijlpaal ingebruikname verkeerscentrale in maart 2027.

De belangrijkste punten uit de voortgangsrapportage zijn:

a. De ruwbouw van de nieuwe verkeerscentrale is afgerond, er wordt nu hard gewerkt aan de afbouw inclusief installaties. Vanwege eerder gemelde en ook recente vertragingen is gebleken dat ingebruikname van de verkeerscentrale negen maanden later kan plaatsvinden dan verwacht, namelijk in maart 2027 (berekend met een waarschijnlijkheidspercentage van 85%).
b. Het College van B&W heeft het Uitvoeringsbesluit voor het project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel genomen, waarna de gemeenteraad met het Kredietbesluit het bijbehorend uitvoeringskrediet beschikbaar heeft gesteld. Daarna is ook de aanbestedingsfase van het project gestart.
c. Het College van B&W heeft het Uitvoeringsbesluit voor het project Renovatie Arenatunnel genomen, waarna de gemeenteraad met het Kredietbesluit op 9 juli 2025 het bijbehorend uitvoeringskrediet beschikbaar heeft gesteld. De aanbestedingsfase is gestart met de mogelijkheid voor marktpartijen om zich in te schrijven voor de selectiefase van de aanbesteding.

2. Decharge te verlenen aan de ambtelijk opdrachtgever voor het afgeronde en in beheer en onderhoud overgedragen project Aanpassingen Michiel de Ruijtertunnel.

3. In te stemmen met een budgettair neutrale kredietwijziging van het overkoepelende programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam naar het project Vernieuwing Verkeerscentrale.

4. In te stemmen met de raadsinformatiebrief Voortgangsrapportage Aanpak Wegtunnels Amsterdam eerste halfjaar 2025, waarmee de raad wordt geïnformeerd over de voortgang van het genoemde programma.

5. In te stemmen met het opleggen van geheimhouding op de bijlage Financiële bijlage Voortgangsrapportage AWA 1e halfjaar 2025 op grond van artikel 87 van de Gemeentewet. Dit in verband met de belangen genoemd in artikel 5.1 tweede lid onder b van de Wet open overheid. De geheimhouding wordt opgelegd tot uiterlijk 1-7-2027.

Kernboodschap

Het college neemt kennis van de voortgangsrapportage Aanpak Wegtunnels Amsterdam eerste halfjaar 2025, met als belangrijkste ontwikkelingen het afronden van de ruwbouw van de nieuwe verkeerscentrale en de verleende uitvoeringskredieten voor het Vervangingsonderhoud IJ-tunnel en

de Renovatie Arenatunnel. Het college stelt de nieuwe planningsmijlpaal ingebruikname verkeerscentrale vast op maart 2027 en verleent decharge aan de ambtelijk opdrachtgever voor het afgeronde project Aanpassingen Michiel de Ruijtertunnel.

Bestuurlijke achtergrond

Op 4 juni 2019 heeft het college het programmaplan Aanpak Wegtunnels Amsterdam vastgesteld (ZD2019-004012).

Op 31 mei 2022 heeft het college van B&W de actualisatie van het programmaplan Aanpak Wegtunnels Amsterdam (versie 2.0) vastgesteld.

Op 2 april 2024 heeft het college van B&W de masterplanning van het programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam (versie 5.2) vastgesteld.

Op 25 maart 2025 heeft het college van B&W het uitvoeringsbesluit Vervangingsonderhoud IJ-tunnel genomen. Op 14 mei 2025 heeft de raad het daarbij benodigde uitvoeringskrediet verleend.

Op 20 mei 2025 heeft het college van B&W het uitvoeringsbesluit Renovatie Arenatunnel genomen. Op 9 juli 2025 heeft de raad het daarbij benodigde uitvoeringskrediet verleend.

Bestuurlijke prioriteit

Onderhouden van de bestaande stad.

Wettelijke grondslag

a. Art. 160, lid 1 onder a Gemeentewet: Voeren dagelijks bestuur van de gemeente.
b. Art. 169 lid 1 en 2 Gemeentewet: Het college en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan de raad verantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur. Zij geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.
c. Artikel 189, eerste lid jo artikel 212, eerste lid van de Gemeentewet en artikel 5 van de Financiële verordening gemeente Amsterdam: Voor alle taken en activiteiten stelt de raad jaarlijks de begroting vast (art. 189 Gemeentewet) en de raad stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast (art. 212 Gemeentewet). Op basis van deze verordening (art. 5 Financiële verordening) draagt het college er zorg voor, dat alle door de raad vastgestelde wijzigingen van de begroting en investeringskredieten juist en volledig in de budgetten van de programma's, de programmaonderdelen en de budgetten van de investeringskredieten worden verwerkt.
d. Artikel 87 Gemeentewet. De raad, het college, de burgemeester en een commissie als bedoeld in hoofdstuk V kunnen op grond van een belang, genoemd in artikel 5.1, eerste en tweede lid, van de Wet open overheid, een verplichting tot geheimhouding opleggen ten aanzien van informatie die bij dat orgaan berust.
e. Artikel 88, tweede lid Gemeentewet . Het college kan informatie ten aanzien waarvan hij een verplichting tot geheimhouding heeft opgelegd, verstrekken aan de raad, de rekenkamer en een commissie als bedoeld in hoofdstuk V.
f. Artikel 5.1 tweede lid onder b Wet open overheid
Het openbaar maken van informatie blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
b. de economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen

Gegenereerd: v

of bestuursorganen, in geval van milieu-informatie slechts voor zover de informatie betrekking heeft op handelingen met een vertrouwelijk karakter.

Onderbouwing besluit

1.*Kennis te nemen van de voortgangsrapportage Aanpak Wegtunnels Amsterdam eerste halfjaar 2025 en vaststelling van de nieuwe planningsmijlpaal ingebruikname verkeerscentrale op maart 2027.*

Nadere toelichting op de belangrijkste gebeurtenissen:

a. De ruwbouw van de nieuwe verkeerscentrale is afgerond, er wordt nu hard gewerkt aan de afbouw inclusief installaties. Vanwege vertragingen die al eerder zijn gemeld (als gevolg van aanpassingen aan de draagconstructie) en recente vertragingen (onder andere door uitdagingen om het ontwerp van de functionele ICT-systemen in te huizen in de nieuwbouw) is gebleken dat ingebruikname van de verkeerscentrale pas negen maanden later kan plaatsvinden dan verwacht. Voorgesteld wordt de nieuwe planningsmijlpaal vast te stellen op 24 maart 2027. Deze nieuwe datum is bepaald met een waarschijnlijkheidspercentage van 85%, wat inhoudt dat de berekende kans dat de verkeerscentrale op deze datum uiterlijk gereed is voor ingebruikname, 85% is.
b. In de eerste helft van 2025 is door het College van B&W het Uitvoeringsbesluit voor het project Vervangingsonderhoud IJ-tunnel genomen, waarna de gemeenteraad met het Kredietbesluit het bijbehorend uitvoeringskrediet beschikbaar heeft gesteld. Daarna is ook de aanbestedingsfase van het project gestart. De selectiefase is inmiddels afgerond. Met de drie geselecteerde partijen wordt na de zomer de dialoogfase opgestart. Er wordt ook vervolg gegeven aan de gesprekken met omgevingspartijen en stadsdelen.
c. Het College van B&W heeft op 20 mei 2025 het Uitvoeringsbesluit voor het project Renovatie Arenatunnel genomen, waarna gemeenteraad met het Kredietbesluit op 9 juli 2025 het bijbehorend uitvoeringskrediet beschikbaar heeft gesteld. De aanbestedingsfase is gestart met de mogelijkheid voor marktpartijen om zich in te schrijven voor de selectiefase van de aanbesteding.

2.*Decharge te verlenen aan de ambtelijk opdrachtgever voor het afgeronde en in beheer en onderhoud overgedragen project Aanpassingen Michiel de Ruijtertunnel.*

De Aanpassingen Michiel de Ruijtertunnel bestonden uit bouwkundige en softwaretechnische werkzaamheden die bij de aanleg van de Michiel de Ruijtertunnel (2015) nog niet waren uitgevoerd.

De bouwkundige werkzaamheden waren al enkele jaren geleden afgerond. Afgelopen halfjaar zijn volgens planning ook de softwaretechnische werkzaamheden (t.b.v. besturing, bediening, bewaking) afgehandeld. Overdracht aan de tunnelbeheerder vond eind juni 2025 plaats, waarmee het project formeel is afgerond.

Beide fases van de aanpassingen aan de Michiel de Ruijtertunnel hebben in totaal circa 17 miljoen gekost, dat is binnen het beschikbaar gestelde krediet.

Om die reden kan ook aan de ambtelijk opdrachtgever decharge worden verleend.

3.

In te stemmen met een budgettair neutrale kredietwijziging van het overkoepelende programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam naar het project Vernieuwing Verkeerscentrale.

Gegenereerd: v

Deze overheveling heeft verder geen financiële consequenties, omdat het gaat om budgettair neutrale verschuivingen binnen de kredieten die aan het programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam zijn toegekend.

Korte toelichting op methodiek uitputting overkoepelende risicovoorziening

Bij de start van het programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam (AWA) is in 2019 ervoor gekozen een deel van de risicovoorzieningen ten behoeve van de projecten binnen het programma centraal onder te brengen bij het overkoepelende programma. Het betreffende krediet op programmaniveau is beschikbaar gesteld bij de volgende kredietaanvragen:

- voor de projecten Piet Heintunnel en Michiel de Ruijtertunnel op 11 juli 2019 en 27 november 2019;
- voor de projecten Vernieuwing Verkeerscentrale en Renovatie Arenatunnel op 17 december 2020;
- voor de Vernieuwing Verkeerscentrale op 22 december 2022;
- voor het Vervangingsonderhoud IJ-tunnel op 14 mei 2025;
- voor de Renovatie Arenatunnel op 9 juli 2025.

Zodra de risicovoorziening op programmaniveau voor de afzonderlijke projecten moet worden aangesproken, wordt deze uitputting voorgelegd aan het college.

Toelichting budgettair neutrale kredietwijziging

Met betrekking tot het eerste halfjaar 2025 wordt voorgesteld de volgende kredietwijzigingen door te voeren:

- Overheveling van reeds beschikbaar gesteld resterend indexeringskrediet voor prijsstijgingen uit 2023 met een waarde van 1,5 miljoen naar het krediet van het overkoepelend programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam.
- Overheveling van 4,2 miljoen vanuit de risicovoorziening in het programma AWA naar het project VCA voor de onderwerpen vertraging huisvesting, extra engineeringskosten en upgrade sleutelsysteem.

Deze verschuiving leidt niet tot een verhoging van de kosten voor het programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam.

Op dit moment passen de verwachte risicos financieel binnen de beschikbare risicovoorzieningen van de projecten. Maar zoals het met risicos gaat: deze dienen zich vaak onverwacht aan. Daarom is er veel aandacht voor professioneel risicomanagement, met als doel bestaande risicos te beheersen en te verkleinen en om inzicht te krijgen in mogelijke nieuw op te treden risicos en deze ook aan te pakken.

4. *In te stemmen met de raadsinformatiebrief Voortgangsrapportage Aanpak Wegtunnels Amsterdam eerste halfjaar 2025, waarmee de raad wordt geïnformeerd over de voortgang van het genoemde programma.*

De belangrijkste punten, zoals verwoord bij beslispunt 1, worden verder toegelicht in de raadsinformatiebrief.

5. *In te stemmen met het opleggen van geheimhouding op de bijlage Financiële bijlage Voortgangsrapportage AWA 1e halfjaar 2025 op grond van artikel 87 van de Gemeentewet. Dit in*

Gegenereerd: v

verband met de belangen genoemd in artikel 5.1 tweede lid onder b van de Wet open overheid. De geheimhouding wordt opgelegd tot uiterlijk 1-7-2027.

Het voorstel is dat op de bijlage Financiële bijlage Voortgangsrapportage AWA 1e halfjaar 2025 op grond van artikel 87 van de Gemeentewet geheimhouding wordt opgelegd.
Geheimhouding is gewenst in verband met het belang genoemd in artikel 5.1 tweede lid onder b van de Wet open overheid, omdat deze marktgevoelige informatie voor twee aanbestedingstrajecten bevatten, waarvan de openbaarmaking de financiële en onderhandelingspositie van de gemeente kan schaden. De geheimhouding wordt opgelegd tot uiterlijk 1-7-2027 omdat dan de laatste contracten met aannemers zijn gesloten.

Duurzaamheid

Het voorliggende besluit (kennisnemen van de halfjaarrapportage) draagt op zichzelf niet bij aan de gemeentelijke doelen voor duurzaamheid omdat deze rapportage een voortgangsrapportage betreft. Wel is het onderwerp duurzaamheid met name bij de recente projecten Vervangingsonderhoud IJ-tunnel en Renovatie Arenatunnel nadrukkelijk meegenomen in de projecteisen. Dit betreft met name de gemeentelijke doelen *klimaatneutrale stad*, *circulaire stad* en *klimaatbestendige stad*. Hiervoor zijn onder andere de volgende eisen gesteld, die worden meegenomen in de verdere ontwerpen en uitvoering:

- duurzame energievoorziening en klimaatinstallaties (aardgasvrije verwarming) dienstgebouwen;
- verder aanpassen verlichting in de verkeersbuizen naar LED en dynamisch aansturen;
- monitoren van systemen en voorkomen dat systemen onnodig aan staan (betreft o.a. pompen en ventilatoren);
- lichtniveau in de tunnel zo laag mogelijk door toepassing van licht asfalt en mogelijk wandafwerking (nog geen onderdeel van de projectscope) waardoor meer licht wordt gereflecteerd;
- procesmaatregelen voor uitvoering zoals toepassen van elektrisch bouwmaterieel en het gebruiken van grondstoffenpaspoorten;
- klimaatadaptatie: in de standaard tunneleisen (Object Type Library v. 5.0) van de Aanpak Wegtunnels Amsterdam is opgenomen dat de IJ-tunnel een neerslagcurve met een overschrijdingsfrequentie van eens in de 250 jaar, volgens de extreme neerslagcurven voor de 21e eeuw, aan moet kunnen. Dit komt erop neer dat bij een korte hevige regenbui van 70mm in 1 uur geen schade ontstaat en dat de infrastructuur blijft functioneren. Het moet nog worden onderzocht of de bestaande voorzieningen in de IJ-tunnel een dergelijke hevige regenbui kunnen verwerken zonder dat er schade optreedt of de tunnel afgesloten moet worden. Onderzoek moet uitwijzen of aanpassingen nodig zijn. Eventuele aanpassingen zijn nog niet meegenomen in de projectscope;
- Inzet elektrisch materieel conform beleidsrichtlijnen gemeente Amsterdam m.b.t. uitstootvrije mobiele werktuigen; meeste materieel zal daarbij elektrisch zijn met wellicht enkele uitzonderingen m.b.t. grotere machines als blijkt dat die ingezet moeten worden;
- hergebruik materialen: zoals bijv. tunnelventilatoren die nog gereviseerd kunnen worden, kabels en wellicht asfalt (deels).

Participatie

Op de tunnelprojecten en op de voortgangsrapportages is formele participatie niet van toepassing. Er is geen sprake van wettelijk vastgestelde procedures, zoals een projectbesluit, waarbij inspraak verplicht is.

Gegenereerd: v

Wel wordt gebruik gemaakt van informele participatie, waarbij belanghebbenden en burgers in een vroeg stadium worden betrokken. Het doel hiervan is om samen tot betere besluitvorming en oplossingen te komen voor de uitvoeringsfase. Stakeholders zijn betrokken aan de hand van de vier niveaus van participatie:

a. **Informeren:** de stakeholder heeft behoefte aan informatie of het projectteam wil de stakeholder ergens over informeren. Dit is de meest minimale vorm van participatie. Deze groep, denk aan bewoners en weggebruikers, worden na het uitvoeringsbesluit geïnformeerd over de werkzaamheden, via onder andere de gemeentelijke kanalen en/of een bijeenkomst op locatie. Deze groep kan ook worden geconsulteerd om mee te denken over mobiliteitsalternatieven.
b. **Meedenken (raadplegen en adviseren):** het projectteam vraagt de stakeholder om advies. De stakeholder kan het project ideeën/wensen of suggesties meegeven. Zij vertegenwoordigen het belang van een grotere groep, zoals de ondernemers en de logistieke branche en zullen naar verwachting veel hinder ondervinden van de afsluiting. Het projectteam is vroegtijdig, in de voorbereidingsfase, met deze groepen in gesprek gegaan.
c. **Samenwerken (co-creatie):** de stakeholder werkt mee aan gezamenlijke oplossingen of een uitvoeringsplan. Dit zijn de stakeholders die advies uitbrengen aan Stadsregie (zoals overheidshulpdiensten) en hebben daarmee invloed op het proces om te komen tot een geschikte uitvoeringsstrategie. Met zowel overheidshulpdiensten als de ov-bedrijven heeft het projectteam werksessies georganiseerd om gezamenlijk tot de beste oplossingen te komen, waarin de partijen zelf ook een verantwoordelijkheid dragen.
d. **Meebepalen (meebeslissen):** de stakeholder beslist mee over het project, neemt deel aan een stuurgroep op programmaniveau en heeft beslissingsmacht. Voor de tunnelprojecten is dat de stadsregisseur, die binnen de gemeente Amsterdam het mandaat heeft om het tijdvak voor de werkzaamheden toe te kennen en daarmee de integrale bereikbaarheid van de stad bewaakt.

Ondanks de hinder die het sluiten van tunnels geeft voor de omgeving, is er veelal begrip voor. Ook waarderen de stakeholders dat zij vroeg worden betrokken en gehoord en dat oplossingen worden gezocht om de stad bereikbaarheid te houden.

Financiële onderbouwing

De genoemde verschuiving bij beslispunt 3 is budgetneutraal. Het betreft uitsluitend een overheveling/verschuiving tussen de reeds beschikbaar gestelde kredieten voor het overkoepelende programma Aanpak Wegtunnels Amsterdam en de kredieten voor het project Vernieuwing Verkeerscentrale Amsterdam.

De hoogte van de jaarlijkse kapitaallasten verandert daarom per saldo niet.

Communicatie

Binnen de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst, behalve de geheime bijlage.

Buiten de gemeente: Opnemen in de te publiceren besluitenlijst, behalve de geheime bijlage.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2025-054026	College van B&W Voordracht (pdf)

Gegenereerd: v

AD2025-059283	01 Voortgangsrapportage H1 2025 AWA versie 1.0.pdf (pdf)
AD2025-059284	02 Raadsinformatiebrief H1 2025 AWA.docx (msw12)
AD2025-059285	GEHEIM - 03 GEHEIM Financiële bijlage Voortgangsrapportage AWA H1 2025.docx (msw12)
AD2025-059286	Advies (pdf)
AD2025-061820	B - 11 Getekende brief VN2025-012205.pdf (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten